

47.

Gaulevirkaboi 12. Marts 1864

Virðinglegi Heildurumadri!

Þá hefur yður margvörðin elgi, að svo
langi hefur drogt að senda yður orð
þau er ég molts fram við jarðar þess
þóttur yðar saluga, sem er nú loftrens-
andi yður, með þeirri inniliga ósk
að þessi einfolda orð gæmi þjá yður
og elskulegum börnum yðra verðskuld-
ada þar til ólta-yrvingar og elsku-
minningu þins framliðna söma
manns.

Með þeirri hofðju og vörðum all-
konu þessara frá godum gæði
þess yðra konu yðra og barna.

er ég yðar skuldb. þin

Þinginnunni

Þú kona

elgi Þús. Þessara í Svisslandi

Rösta

Heldt við útlif^u þess^u Jar^u sat. Skutlog^us. 12. Maí 1863.

All göð gjöf, og öll fullkomin gjöf, kjemur að ofan frá þess^u algöðu fadur Jóhanna, gjafarinn alls hins göða, mildi og miskunnsami fadurinn allra manna. Mikklir og margir eru föðurlegir og gjöðskurikir velgjörningar þínir.

Mín erum vjer, óverðugir erum vjer allrar þeirrar miskunar og trúfesti, sem þú hefur áðstýnt oss.

Enn hvörru sem náðarvelgjörningar þínir eru margir og miklir, og einhvis af þeim mequm vjer án vera, er það þó sjerilagi ein, sem oss reymist so ánegjastamur, nautnarsoll og þögilegur, þessi er: þegar þú gjefur oss þá til samferðar um veg lífsins, sem eru oss til gleði og gagns.

Huggun og hjálp og gagn er manni mótum að. So vilt þú, göðu miskunnsami fadur að það sje, og þú gjefur náð til, að það verður. Enn — þú guð allt það, sem getur þú sem gjefur þess göðu gjafurnar, þú tekur þess aptur, þegar þess þó knast.

og þjer þóknast það á þeim tíma, sem er
hentugasti, og þjer, sem bindur menningu
saman þeim fösta og þogi legu böndum þj
leikans og einingarinnar, velvilja og sam hjál
ar, þú lotur aptur, á þjer þogilegum tíma
þessi böndin sýnilega lorna. - En þegar
það var kristilegur hjörleiki, sem hjelt þeim
saman, er það að eins sýnilega og um stund
sakir. Eilífðin sameinar aptur santrúnd og
elskurik börn þin. Eilífðin lotur oss frá
það aptur, sem tímín og dauðin skildi frá
oss, og tók frá oss burt. Eilífðin er sa
öndlanlegi sameiningartími allra göm
og elskurikra manna, og himininn þeim
tilkomandi eilífa födurland, vjer ösk
um oss allir þessa födurlands, vjer vil
jum hegða oss þanig, um vora útleigðar
daga, að vjer gjetum í sanleika vort þess
þar sníst vor hrigð í fögnud, og þan
fögnud mun engin frá oss taka.
Veit oss hann, og þen heyr oss. í Jesú nafni
amen.

Matth. 5. 16.

Þar ljós lýsi fyrir mönnum, að þeir sjái yðar
göðu breytni, og dýrki föðurin á himnum.
Þessa heilögu og dýrmestu reglu, gjeftur vor
öndurlausnari þeim, og þeir eiga að fylgja
þenni og breyta eftir henni, ekki einungis
þú, sem ölláðir eru til að leiðbana öðrum
á vegi þeirrar tímanlegu og eilífu farseldar,
og hvorra þjerleg höllun að þetta er, heldur
eiga þeir líka að gjöra það, sem öðrum taka
fram. - Þeirri guðlegu speki þess hefur þókn-
ast það, að gjöra menina næsta misfásnt að
gafum gjöfda, bæði andlegum og líkam-
legum gafum. Hann er allfrjáls, og sem öll.
þú gjeftur allt, en hvörjum engin hefur
gjefit, nje gjetur gjefit neitt, - hann má fara
með sitt, hann má gjöra vit sitt hvað hann vill.
allt hváð hann gjörir, allt hváð hann veitir
öllum oss er af náð, já einungis af náð. -
Enn gjafirnar eru ymislegar, og augljóslega
og þekkjánlega koma þær fram ólíkt, edur en
áthlutað í næsta mistörum melir. - Mikil ösk
þykkir í það vart, eins og líka má þykja, og þ

er víðulega þakklætisverðing, við þann góða
og órláta gjafaran, er einhver tekur morgun
fram, að andlegum sem líkamlegum gáfum.
En þvi miður, heitir sumum til þess, að líta til
gífurbarða sinna og gáfa, sem sína egin, ein
og það hefur veitt þær þetta sjálfur, og aftur
þær þess sjálfur, og hán heildi þvi sjálfur við,
en að gleyma þar á móti gjafaranum; og er
þetta áður, hvað hjer af gjetar leidd, og
hvað hjer af leiddir: en það er ofmetnaður
fyrirlikning annara, hjeru leipi um þeirra
hagi, sjálfs byrgingsskapur og traust á
sjálfum þær. Hjer af er það áður, að það
er eitthvað annað, en einmitt þessar gáfur
sjálfar, sem opt eru líka maninum og sjálf-
ráðar, - drottin er sá, sem gjörir sátohan
og ríkan, hán er sá sem niðurlagir og
upphefur - það er eitthvað annað, en
sjálfar gáfunar, sem að eins eru með
og hafitegleikar, sem gjöra það að ver-
um, að maðurin tekur fram öðru m.
er þess maklegur, að heita miðill.
vitur og góður maður. - Þetta er: hvernig

hán lítur á það sem hán hefur þegit, frá
höndum komid, og til hövrs hán egi að
verja þvi, og ver þvi. - Eptir míni líttu
og ófullkomnu þekkingu á vörum fram-
lítna föður, bróður og vin, Jónisáluga
starlögssyni, aðla eg honum hafi heppn-
ast að líta á lán sitt og gáfur, sem hán óvitt-
anlega óðlast hafði í ríflægum málir, frá
þeirri ríttu hlíð, og í sama máta, hafi hán
viljat og kunnad að verja þanig hinn mikla
vundi gáfa sína, sem hán áleitt þær og
öðrum best og haganlegast. Í fyrsta
máta, þá leit hán á lán sitt og gáfur sem
gudlega náðargjöf, með auðmjúku, trúndu,
gudroknun, og kristilegu hugarfari. Éða
er það ekki optar so, vjer mérnum að það
er þanig. - Ó að innvortis meðvitundin
og tilfinningin vitnadi það með oss öllum.
er það ekki so, að sá, sem er lítiláttur,
blíður og högvör í viðmóti og umgengni
við menina, að hán varðveitir auðmjúkt
hjartalag í gúts augliti. - Sona kom oss
sá fram lídni fyrir þjóvir, og sona reyni-

ist oss hann; hegðard hans ljúsmenska
og lítillati var öllum kunnugt sem til hans
þekktu og um gungust hann. Ad minsta
kosti er þetta min sönn reynsla um hann,
um okkar, ekki allotatta viðkynningartíma.
Það var aldrei að sjá nje hegra, að hann
vildi halda sjer fram, eða hefja sig yfir
aðra, og gjera litid ur þeim. Þanig kynna
sig, þanig sýna sig þeir lítillatu og andmjúka
því þeir víðurkjenna af hjarta, að það þeir
eru, það eru þeir af gudi, og fyrir hans nafni
og þeir eru fúsir til að vörða og víðurkjenna
gudlegrar náðarverk, eins og öðrum, sem sjálfum
um þeim, og það eins fyrir það, þó það liti
sig í ljósi uppá annan, já ekki uppá eins
angljóðan máta og þekktanlegan, eins og
hjá þeim sjálfum. — Þó eg hrósaði sjálfum
mjer segir postulin, gjörni eg það ekki þyrlaga
því eg vil segja santeikan, en eg sporna við þessum
það er þessi regla og aðferð, sem þeir temja þessum
er andmjúkir eru og lítillatir, að þeir vilja
ur að aðrir útlifra sjái og reyni, hvað þeir hafa
sjá til ágjotis, en sjálfir með sjálfshrósinu
sitna sjer fram. Því láttu heldur aðra en

þeir hrosa dygðum þinum. — og að vísu er það
þyrlaga vor, að þekktu og kunnast við, vörða og þakka
a guds góða gjöf og náðarverk í öðrum, einn og
í oss sjálfum; og vjer höfum vörða tilefni til þess
þegar vjer minnumst þess, því líkur sá framliðni
var af gudi gjörður, og hvörmig hann fór með, og
hvort honum varð ur þeim gáfum, sem gudi hafði
veitt honum. Því vísulega var hann gjaldlaus
með mildum, settim og stíllum, djúpsæm og far-
þalum sálar gáfum. . . Það segir so ótrúhætt
er, að so sjer hyggindi, sem í hægkoma, sjer
sjálfum og öðrum. Þetta er hið sama, sem Tróts-
erinn býtur: þjer egid að lata ljóðar ljós ljósa
þetta vildi gjera og gjörði vor framliðni vinur.
Það var hvortveggja, að gudi hafði veitt honum
ljós hygginda, vörðumna og greindar í mörg-
um efnum um fram marga aðra, enda komu
lika fram, sjálfum honum og hans egin, og mörg-
um útlifra, mikil not þess. — Með hyggindum
þinum, forsjálmi og hagsyni, sá hann vel fyrir
og veitti góða forstöðu sínu egin hudi.
Það sem hann so hugaði, þekkti og reyndi, sem
það hellasta vonlegasta til esliðgar og far-
aldar sjer og sínum, því fylgdi hann fram í verk-
um, því hann var máður náðsettur, ekki óstöð-

ugur, heldur staðfastur í ráðlagi sínu. —
greind hans var mikil og glögg skyggni, og
sjá það heillavonlegasta ráð, og hóast af þess
mundi leiða, og vilja so staðfastur og fram-
kvæmdarsamur að koma því sama fram.
Af þessum góðu og farsölu gáfum, veittist
honum því ríkhuglegri ávegðti að sjá og
njóta, eptir því sem vinnutímanum í vin-
gárdinum drottins þokaði lengra áfram.
Sá litli vitir, sem var sæði og röt til ens ept-
irkomandi, vögs og varð að miklum ávegðti.
Þetta er nú að vita ekki öllum gjefit, enda
þótt hugur, vilji og vöðleitni fari í þá sömu stefnu,
heldur þeim einum, sem gúð vill gjefa það. —
gúðs ósarsakanlegi vísdomur viljum vjertrúa að
ráði hjara íthlutun manana, þegar þeir í ötta
drottins og hlýðnir heilögum boðum hans vinnu
að farsöld sinni og sinna. — En þakklæti
er það áminning, ef seld hán gjefur þess.
Sá framlitni hafði þeirri gúðs náð að hrova,
að honum varð að miklu láni þess góðu gáfu,
sem gúð veitti honum; þetta er gúðs náð,
gáfa, eins og allt annað. Þetta er þakklæti
gúðs gjöf í þeirra tilliti sem það þiggja.
og sá framlitni viderkjendri og gúðs mis-
kun.

þessu við sig í því tilliti, því hjarta hans var
þakklæti og blíðt, elskuríkt, þakklæti. og í
ástvinamissirnum, þegar heilfrin hjarta hans
var burstu svipt, og þá eins og önnur höndin
var afnumin, af hvörju honum varð að seld
þessu sem van með honum so dyggilega og kapp-
samlega, í eindrogni hjarta hans til andlegu
þakklæti og líkamlegrar menningar elskurum börnum,
ástvinamissirnum var hjarta hans þakklæti,
ádrveigð og gúði undirgjefit, og hán leit-
ni huggunar og athvarfs hjá honum, og hán
ádrveigð og gúði undirgjefit. — og með
þessu gúðs náð og hjálpu, og með ráðdeild, útsjón
og hugginndi sjálfs hans, og sjón þess, honum
þessu var so gott til vana, hallátt ekki hag-
na hans, heldur fgrís utan það, að ráðstafa,
og láta samasamlega manna börn sín, eptir
miklu fremur. — Sona vel lánadit hon-
na hugginndi sín og útsjón, þó var hán engin
ástvinarmádur til líkamlegrs ervitis, því
lengi ástvinar var hán brjóstveikur, og hán
var heldur ekki ofstjar, hvorki við sjálfan sig
eða aðra, hán neyðti, er ávallt höðlega gúðs
gáfa, og var reglusfastur og skilvís í vísdomi
um, og umgengni

Alvöru þá fór þá vel fram, í manlegu
lagi, ef allir bindu sig og fylgdu stöðugt
þessari dýrmotu reglu! Spör hvör gæti
ekki einasta að sínu gagni, heldur og
líka annara; þá mætti í viðskiptum
og umgengni mána rjettvísi og hjörleiki
lá fram línu stundari ekki einungis sína
hag, en hán var um hyggjastamur um annara
þá varð mörgum að leita ráða hjá honum, og
vildi hán ekki ráða öllum þáð kollasta,
lysti þáð sjer ekki sem hán lagði til í hvörju
máli, og hvörjum manni, að hán var bæði
og velviljatur. — Ekki var þvi að undrast
hán áinni sjer tiltrú vöröngu og þokka og
ástæld margra manna. Ekki var þvi að undrast
áðarlaus börn, og fjaráðir einstöðingur
fölu sig honum og voru faldir honum.
og aldrei hefði eg ánað heyrð bönd, en
að hán viturlega, rjettvíselega og góðmátt
lega hafi leyst af hendli þetta starf, sem
hán reyndu hyggindi, tiltrú og umhyggju
juðemi fyrir þörum, þeim sem þvöfðu
ar ræð, og hán gat orðið að hjálp, og
an lagði honum á herdar. Í þessu tiltrú
lagði hán á sig marga björði, sem hán
hefði gjetuð hjá komist. Enn hán

var góður maður og velviljatur, og ráð-
allur þeim sem leituðu ásjár og ráða hjá hon-
um. Þvi varð mörgum að leita til hans. —
hvirlikur var hán þá þeim, sem honum stöðu
ásttir í lífinu. Sunnarl. hán var ástrikur
þatamoki, og viðkomur, nákomur og umhygg-
astamur fadir barna sinna, berandi fadarlega
umhyggju fyrir, að þau elu þar þeirra orku-
er kjörum hans og kringumstorum var
komit, við missir maha hans, að hán gat
haft þau hjá sjer, hvar þau feingju heit-
legt og kristilegt uppfóstur. — Hán var
stundlegur, tryggur og fastur vinur vina sína.
Má eg af þvi segja fyrir mig og mína. Hjet
hán þáð ásjá ekki í orði einungis, heldur
sínig í verki, þá með þvöftri, og við yms atvik.
þer hvört velmínt og nyttsamt fyrirteki,
sem mídadi þvi fjelagi, þó þn edur sveit, sem
hán tilheyrði, til heilla, sjekk í honum góð-
og óflugan talman og ástóðara. —
þvi hán unni þvi, sem nyttsamt var og gott,
áðurlegt og fagurt, og sem mídadi til eft-
ngar líkamlegra og andlegra fjelagsheilla.
þó þn lempni sinni og viturleik þó þn honum
á laga og fara, til betri vegar, þvi ásamt
marst.

göðri greind og glöggvni, var hann gjöflegur
með lipurri talsgáfu, og þrosun gáfunum sínum.
Væðdi hann jafnan til þess að gleðja, og gagn
þörum. Já hann var hvördaglega glaður
ur, víðráðugöður og skjemtilegur. Þró-
legur og uppbyggilegur í tali, so mikið
mátti af honum læra. — Hann alltaf þör-
um gott, talaði vel um þá, og þá tilefni
var bætti úr fyrir þeim, í orði og verki.
Því hann jafnan þáð, sem allir vjer vörð-
um að jata og finna til. — Vjer erum
veikur og undir synelina seldur. —
þanig, eins og hefi einfaldlega, en eftir
minni þekkingu og reynslu sanlega viljað sjna
ljét vor framlitni ástvinur ljós sitt ljusa þörum
mönnum, so vjer váum hans göða hegðun. —
Nú er það ljósið með hvörju hann lýsti sjna
lega, ~~þú lifir ljós hans~~ útlökknat, og hann
gjetur ekki unnið lengur. En eftir lifir
maðorð mátt þó maður deyji; þeirra verki
fylgja þeim eftir, já þau eru eftir, menjar
þeirra vara við. — Míning göðra og vjót-
látra mána blifur í blessun. — Með
þakkloti, vgrödingu og elsku nemur
hugurinn stæðar hjá þeim sem gjörðu

hanna og ándhjenda líf þeirra að því, þá
gúð veitti þeim náðargáfur sínar þörum þör-
að þeir ljeta sitt ljós ljusa fyrir þörum mön-
so þeir sáu þeirra göða hegðun. —
Með því dýrkast fadinn á himnum. Hann
ljeta hina vitru og góða men, til þess, að þeir
þörum til leiðbeiningar og göðs eptirdæm-
því líkur var vor framlitni, af honum mátti
sopt læra og nema, og eg ^{er} viss um, að
angur muni jata það þakklátlega, að hon-
n hafi að göðu orðið ráðleggingar hans
leiðbeiningar á margan hátt. —
þú er lífstarfi hans er lokid, dýrkum vjer
þú gúð, vjer dýrkum hann í þakklötinu fyr-
allar andlegar og líkamlegar gáfur, sem
þú veitti þessum starfsama verkmani í vin-
náði sínum, og að hann veitti honum vit, vilja
og hrauta, að láta sitt ljenta gáfnagund
era ávögst honum til dýðar, sjer og þörum
til gagns og nota glæði og ánægju.
þú viljum dýrka gúð vorn himneska föður
með því, að læra og iðka þar lofsverðu
og, eptirbreytnis verðu dygdir sem vjer
váum og þektum í hegðun hans. .

því hvað dygðugur, hvað hrosverður
er, hugð þar eptir, og ástundid það.
Með sinum velbróknu vitmunum, um-
hyggjumur um sína og sína velferð
og öðrum útí þra velviljadar ávan sá
framliðni sjer, elsku og vörðingu, tilkoma
og mannhylli. Þetta eru þagilegir
förunautar á lífsins vegi og velkomur
til hjúbila manna og húmleisna þrygja.
Fögur áttlygja er dygðana förunautar.
Sem elskurikur og góður faðir var yður
nú burtrofnadi faðir, yður, hans börnum,
börnum, einkanlega alls góðs annandi.
Til að veita yður heidarlega menningu
varði hann ósjerklifin sínum tálur og
líkama kröptum, og til að búa vel
hagin fyrir framtíðar gjöfu yðar.
Eins og hann an yður góðra nota
með hvörju hann í líkamlegu tillit
þjó i hagin fjörir yður, so an hann
þó einkum góðra og sanra nota
góðu dygða og mannhösta, sem gíð og
honum náð til að þekkja af fjörir
yður og öðrum. Sá dýrmoti

dygðana eidiot ekki, nje firniot nje
fir, ef men láta sjer um hugað vera og
áttast vit það, að halda honum með
vi að breyta eptir þeim.
því góða eptirslami, sem dygðugir fore-
ldrar láta eptir sig börnum sínum,
og þau hegða sjer eptir, lífa foreldranir
og með þeirra kjöru börnum, þótt þeir
þessi að sijnilegam návistum.
firir idkun dygðanna, og enan
eikögu allt helgandi gíðhræðolu
lúttart hvirid; þó eren sá áreid-
nlegi grundvöllur, sem óþatt er
byggja á hús velferðar sínar
þana, af þeim leidir blesun
þrottins, og föðurlega velpöknun hans.
sinnra kóróna er fögur og blómleg,
vinnanleg og eilíf. Þeir sem völdu
er og áfrangengu stöðugt á vegum
lygta og gíðsotta hjer, þeir mótast
eptur fjnaot og samelnaot, og njóta
hvörjir með öðrum. annars heimur

þeirrar sændar og sölu; sem er sannan
dygga eilíf vestráun. gúð velti
oss öllum þan söma og glæði.
í Jesú nafni. Amen.